

ЕФЕКТИВНІСТЬ МІКРОДОБРІВ В КОРОТКОРОТАЦІЙНІЙ СІВОЗМІНІ ЗА УМОВ ОРГАНІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Поліщук В. О., аспірант
Житомирський національний агроєкологічний університет

В сучасних умовах не лише в Україні, а й у світі неабияка увага приділяється вирощуванню сільськогосподарської продукції за умов органічної технології. В умовах Полісся на збіднених легких ґрунтах постає проблема не лише отримання високих врожаїв сільськогосподарських культур, але й покращення їх якісних показників. Досягнути цього можливо за рахунок задоволення їх біологічних особливостей в специфічних елементах живлення, тобто за умов використання мікродобрив. Однак при цьому достатньо важливим є сумісний вплив традиційної технології удобрення та поєднання внесення добрив. В зв'язку з цим, нами на базі науково-дослідного стаціонару розміщеного в Черняхівському районі Житомирської області (поблизу с. В. Горбаша) в п'ятипільній

короткоротаційній сівозміні був закладений дослід щодо вивчення впливу мікродобрив на якісні та кількісні показники вирощуваних сільськогосподарських культур.

Предмет досліджень: системи удобрення, ясно-сірий лісовий ґрунт, продуктивність сільськогосподарських культур. **Мета досліджень:** вивчення впливу мікродобрив в поєднанні з різними системами удобрення на продуктивність сільськогосподарських культур.

У результаті дослідження проводяться в п'ятирічній короткоротаційній сівозміні на ясно-сірих лісових ґрунтах, що характеризуються низькою забезпеченістю гумусу, слабо-кислою реакцією ґрунту та низькою забезпеченістю основними елементами живлення.

Схемою дослідження передбачається вивчення 6 варіантів удобрення в поєднанні з 4 видами мікродобрив та 1 біопрепаратом.

Схема дослідження

Сівозміна

1. Багаторічні трави (конюшина червона)

2. Картопля

3. Осінь жито

4. Пелюшко-овес

5. Овес з підсівом багаторічних трав

Варіанти систем удобрення

1. Біологічний контроль

2. Органічна система (гній 50 т/га)

3. Органо-мінеральна система – 50 % органічних і 50 % мінеральних добрив (гній 25 т/га + $N_{25}P_{20}K_{35}$)

4. Органо-мінеральна система 75 % органічних і 25 % мінеральних добрив (гній 37,5 т/га + $N_{12,5}P_{10}K_{17,5}$)

5. Органічна система (сидерати – 12 т/га)

6. Мінеральна система ($N_{50}P_{40}K_{70}$)

Повторність дослідження триразова. Площа посівної ділянки 130 м² (4,7x27,6); площа облікової ділянки 110 м² (4x27,6); ширина захисної смуги 2 м; ширина коридорів між полями сівозміні 2 м.

Зокрема нами були використані такі препарати: мочевино-К1, який посилює кореневу систему, біомасу рослин та їх імунну систему; мочевино-К2 – зменшує потребу рослин у волозі, значно підвищуючи стійкість до засухи та запалу, потовщує стебла за рахунок блокади гормонів росту та ріст регуляторів, утворює додаткові пагони, сприяє прискоренню дозрівання; Д2 – підвищує врожайність; гумат – сприяє розвитку кореневої системи, збільшенню врожайності, підвищує стійкість рослин до засухи, заморозків, опіків від нітратів, шкідливого впливу пестицидів, сприяє прискоренню дозрівання; триходермін –

застосовується для захисту рослин та від широкого спектру грибкових і бактеріальних захворювань.

В цілому було відмічено позитивний вплив усіх препаратів на підвищення продуктивності сільськогосподарських культур в сівозміні, однак ефективність кожного із них була різною. Зокрема, найкращі результати на посівах озимого жита проявилися за умов органо-мінеральної системи 75 % органічних і 25 % мінеральних добрив + гумат, що використовувалися для листового підживлення двічі з інтервалом між обробками в 10 днів.

Висновок. Отримані нами результати засвідчили ефективність сумісного використання мікродобрив та біопрепарату у вигляді гумату в поєднанні органо-мінеральною системою, що сприяло не лише підвищенню продуктивності вирощуваних культур, а й покращенню якісних показників ґрунту та підвищення мінералізації органічних решток.